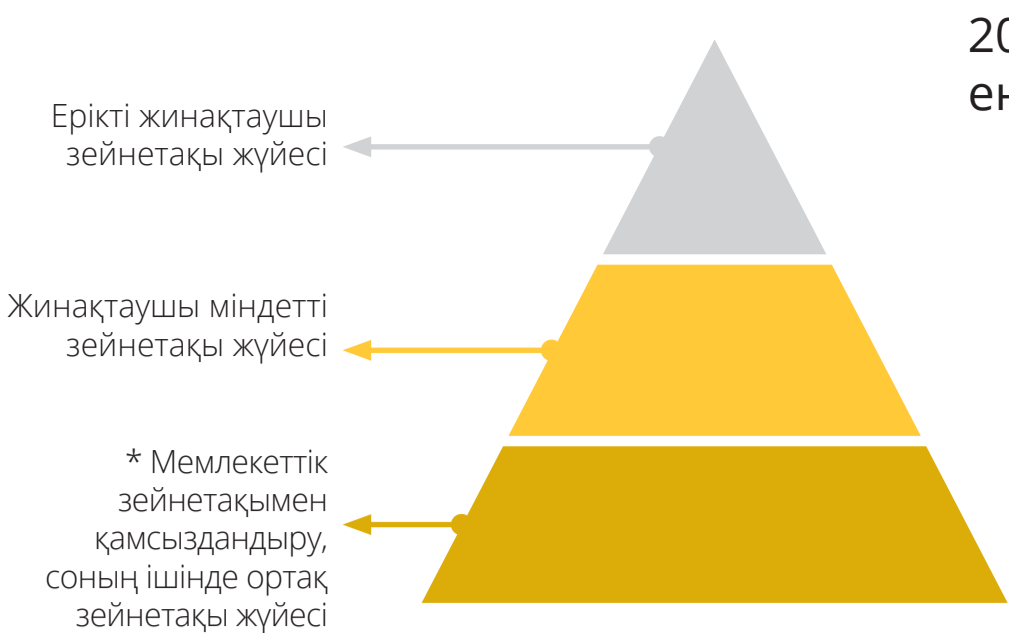

2022 ж. 1 қаңтарынан бастап ең төменгі зейнетақы = **26 500** драм

1 драм ≈ 1,19 теңге

2022 жылғы орташа зейнетақы = **43 800** драм

Жинақтаушы зейнетақы қатысушылардың әлеуметтік жарналары және қатысушылардың пайдасына мемлекет енгізген жинақтаушы аударымдары, сондай-ақ оларды инвестициялаудан алынған кірістер есебінен қаржыландырылады.

Жасы бойынша зейнетақы 63 жасқа толғанда және <10 жыл еңбек өтілі бар болған кезде төленеді.

*Қарттық бойынша әлеуметтік зейнетақы еңбек және әскери зейнетақы алуға құқығы жоқ адамдар 65 жасқа толған кезде тағайындалады.

Мемлекет <25 500 драм алатын және әлеуметтік зейнетақы алатын адамдарға ең төменгі зейнетақы төлейді.

Ұрпақтар ынтымақтастығы қағидатына негізделген бұрынғы Pay-As-You-Go (PAYG) мемлекеттік зейнетақы жүйесі зейнетақы жүйесінің екі жаңа компонентпен толықтырылды: ерікті (2011 жылдан бастап) және міндетті (2014 жылдан бастап) жинақтаушы компоненттер.

2014

Міндетті жинақтаушы зейнетақы жүйесі енгізілді
 ● Белгіленген жарналары бар жеке зейнетақы жүйесі

2011

Ерікті жинақтаушы компонентті енгізу
 ● Банктер (зейнетақы депозиттері)
 ● Сақтандыру компаниялары (белгіленген төлемдері бар зейнетақы жоспарлары)
 ● Ерікті зейнетақы қорлары (белгіленген жарналары бар зейнетақы жоспарлары)

3 П 500 айына мың драм

> мемлекет ЖА-дан **5%** аударады; қатысушы **5%**
 < мемлекет **25 мың драм** аударады; қатысушы **10%** бен **25 мың драм** арасындағы айырманы

6 млн драм кәсіпкерлік табыстың жылдық мөлшері

> мемлекет табыстан **5%** аударады; қатысушы **5%**
 < мемлекет **300 мың драм** аударады; қатысушы **10%** бен **300 мың драм** арасындағы айырманы.

5% өзін өзі жұмыспен қамтыған адамдар табысынан төлейді

* Қаражатты аудару кезінде қатысушыдан айырбастауға жататын пайларды өтеу үшін өтелетін пайлардың есептік құнының 1% - ына тең төлем алынады.

Міндетті зейнетақы қорының пайларын өтеу үшін ақы қатысушы өзінің зейнетақы қорының пайларын сол басқарушының басқа зейнетақы қорының пайларына ауыстырған кезде, сондай-ақ қатысушының өз пайларын басқа зейнетақы қорының пайларына айырбастау жөніндегі мәмілесі кезінде 12 ай ішінде алынбайды. Заңнамада, сондай-ақ пайларды аудару үшін төлем алынбайтын ерекше жағдайлар (пайларды мұрагермен айырбастау; қатысушы үшін таңдап алынған зейнетақы қорының пайларын айырбастау; басқарушының қызметі тоқтатылған кезде пайларды айырбастау) белгіленген.

БАСҚАРУШЫ КОМПАНИЯЛАРҒА ҚОЙЫЛАТЫН АЛҒЫШАРТТАР

Арменияда міндетті зейнетақы қорларын басқару үшін инвестициялық қорды басқарушы лицензиясы, сондай-ақ арнайы рұқсат талап етіледі.

Міндетті зейнетақы қорын басқаруға рұқсат Армения Республикасының аумағында құрылған, ең болмағанда бір акционері бар, танымал шетелдік ұйым немесе Зейнетақы қорын басқаруға маманданған халықаралық қаржы ұйымы болып табылатын басқарушыға беріледі.

50% АСА

ұйымның қатысуы 50% - дан астам бөлікті құрауы тиіс және ұйымның басқарушы стратегиясын бекіту кезінде, сондай-ақ атқарушы органды және басқарушының ішкі бақылау жүйесін қалыптастыру кезінде шешуші дауысы болуы тиіс.

- Басқарушы компанияның шетелдік акционерін Арменияның Орталық Банкі төмендегі алғышарттар бойынша бағалайды:
- 1 ұйымға халықаралық рейтингтік агенттіктер берген рейтингтік бағалаудың болуы;
 - 2 қаржы саласындағы халықаралық деңгейде танылған аналитикалық және/немесе консалтингтік ұйымдар жасайтын ең үздік басқарушылар тізіміне енгізілуі;
 - 3 басқарудағы активтер мөлшері;
 - 4 басқарылатын қорлардың кірістілігі;
 - 5 әртүрлі елдердегі өкілдік дәрежесі;
 - 6 қорларды басқарудағы тәжірибе.

500 млн драм

ерікті ЗҚ басқарушының жәрғылық капиталының ең төменгі мөлшері

200 млн драм

міндетті ЗҚ басқарушының жәрғылық капиталының ең төменгі мөлшері

БК, және БҚ

Басқарушы компаниялар инвестициялаудың үш үлгісін ұсынады:

Табысы тұрақты зейнетақы қоры	Консервативті зейнетақы қоры	Теңгерімді зейнетақы қоры
Тұрақты табыс қорының ережелері бойынша оның активтері үлестік бағалы қағаздарға және туынды қаржы құралдарына инвестицияланбайды.	Консервативтік қордың шарттары бойынша қор активтеріндегі үлестік бағалы қағаздардың және оларды хеджирлеу мақсатында сатып алынған туынды құралдардың салмағы 25% - дан аспауы тиіс.	Балансталған қордың ережелеріне сәйкес үлестік бағалы қағаздардың және оларды хеджирлеу мақсатында сатып алынған туынды құралдардың қор активтеріндегі салмағы 50% - дан аспауы тиіс.

7,3%

2020 жылы жиынтық зейнетақы активтерінің нақты табыстылығы 7,3% құрады
 (Ақпарат көзі: www.oecd.org/daf/fin/private-pensions/Pension-Funds-in-Figures-2021.pdf)

Басқарушының атауы	Зейнетақы қорының атауы	Қордың құрылған күннен бастап табысы, %	2018 ж. (жылдық), %
"Амунди-АКБА Ассет Менеджмент" ЖАҚ	Теңгерімді зейнетақы қоры	52,4	7,8
	Консервативті зейнетақы қоры	48,2	7,6
	Табысы тұрақты зейнетақы қоры	43,3	7,2
"Це-Квадрат Ампега Ассет Менеджмент Армения" ЖШҚ	Теңгерімді зейнетақы қоры	46,0	7,7
	Консервативті зейнетақы қоры	45,5	7,8
	Табысы тұрақты зейнетақы қоры	53,7	8,1
		46,9	7,7

BLIND QUOTATION

Активтерді басқарушы кімнің ақшасын басқаратынын білмейтін жүйе. Бұл жүйе қатысушыларын сырттан, оның ішінде жұмыс берушілердің қандай да бір Қорды таңдауына жасайтын ықпалынан қорғайды.

АМЗАБ

жылына **1,5%**

Электрондық бірыңғай жүйе (зейнетақы ақпараттық бағдарламасы), транзакциялар бойынша шығыстарды айтарлықтай төмендетіп, осы арқылы басқарушылар комиссиясын да төмендетеді.

Қорларды басқару жөніндегі ең жоғары комиссия. Бұл ретте, әрбір қорда басқарушының фидуциарлық міндеттерді орындау мақсатында өз қаражатынан кемінде 1 пайыздық қатысуы болуы тиіс.

ЗЕЙНЕТАҚЫ ТӨЛЕМДЕРІНҢ СЫЗБАСЫ

Міндетті зейнетақы қоры (қорлары) пайларының жиынтық есеп айырысу құнына қарай қатысушы өз зейнетақысын мынадай түрде ала алады:

Қатысушының қаражатын айлық төлемдерге теңдей бөлген жағдайда, егер айлық сома мемлекеттік зейнетақының 75% - ынан кем немесе оған тең болса, бағдарламалық төлемдер* не біржолғы төлем түрінде;

Егер айлық сома қатысушының қаражатын ай сайынғы төлемдерге тең бөлген жағдайда мемлекеттік зейнетақының 75% - ынан кем немесе оған тең болса, қатысушы зейнетақы қорының өзіне тиесілі пайларын өтеу нәтижесінде алынған сома мөлшерінде аннуитет шартын жасасуға міндетті;

Егер айлық сома қатысушының қаражатын ай сайынғы төлемдерге тең бөлген жағдайда негізгі зейнетақының бес еселенген мөлшерінен асып кетсе, онда міндетті зейнетақы қорының өз пайларының бір бөлігін өтеу нәтижесінде алынған қаражат есебінен ай сайынғы төлемдерге тең өлшемді бөлу кезінде негізгі зейнетақының бес еселенген мөлшерін құрайтын сома мөлшерінде аннуитет шартын жасассын. Қалған бөлігін қатысушы аннуитет, бағдарламалық төлемдер немесе біржолғы төлемдер түрінде алуға құқылы.

МАҢЫЗДЫ

Қатысушының қаражатын сақтандыру компаниясына аудару кезінде қатысушы таңдалған сақтандыру компаниясы мен аннуитет шарты туралы, сондай-ақ пайларды өтеу және сақтандыру компаниясына ақша аудару туралы хабардар ете отырып, депозитарийге жазбаша өтініш береді.

Зейнетақы қорларының пайлары мен аннуитеттің қалдық сомасы мұрагерлік тәртібімен тек жеке тұлғаларға берілуі мүмкін. Жинақтаушы зейнетақы алынған дейін қайтыс болған қатысушының зейнетақы шотындағы зейнетақы қорларының пайлары да, сондай-ақ жинақтаушы зейнетақы алу кезеңінде қайтыс болған зейнеткердің мұрагерлік пайлары мен аннуитеті де мұраға қалдырылады.

АРМЕНИЯ РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЕАЭО ЕЛДЕРІНІҢ ЕҢБЕКШІЛЕРІН ЗЕЙНЕТАҚЫМЕН ҚАМСЫЗДАНДЫРУ ТУРАЛЫ КЕЛІСІМГЕ ҚАТЫСУЫ

Келісімнің мақсаты: ЕАЭО мемлекеттері еңбекшілерінің зейнетақы құқықтарын жұмысқа орналасқан мемлекеттің азаматтарымен бірдей талаптарда және тәртіппен қалыптастыру, сақтау және іске асыру.

01.01. 2021ж.

Келісім күшіне енген күн

5

ЕАЭО-ға мүше мемлекеттер саны

Еңбек және әлеуметтік мәселелер министрлігі (MLSA)

Армения Республикасындағы Келісімді іске асыру бойынша құзыретті орган

- Келісім одақтың бір елінен екіншісіне зейнетақыны экспорттау тәртібі мен тетігін айқындайды, зейнетақыға құқықты айқындау үшін ЕАЭО мемлекеттеріндегі жұмыс өтілін зейнетақы көздейді.
- ЕАЭО-ға мүше әр мемлекет ЕАЭО-ға мүше басқа мемлекеттердің азаматтарына өз азаматтарына ұқсас талаптарда берілетін құқықтар көлеміне тең зейнетақымен қамсыздандыру құқықтарының көлеміне кепілдік береді.